

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/12/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113011060
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113011060.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a JUDr. Emila Dubňanského na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.7.2014 v Prešove taktó

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku na podklade odvolania okresného prokurátora z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/78/2013 zo dňa 18.11.2013 v celom rozsahu.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovaného F. R. - nar. XX.XX.XXXX v Z.
K., okr. S., trvale bytom Z.
K. č. XX, okres S.,

podľa § 285 písm. c/ Tr. poriadku o s l o b o d z u j e spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Prešove 1Pv 792/11 pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- dňa 18.04.2011, v čase okolo 09.00 hod., na ulici O. číslo X v S., v budove Okresného súdu v Prešove, po tom, ako si doposiaľ nezisteným spôsobom zadovážil v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 33T/86/2010, prostredníctvom svojho obhajcu, JUDr. Jána Garaj, advokáta zapísaného v zozname advokátov pod číslom 4271, Floriánova číslo 2 Prešov, ako súčasť svojej obhajoby predložil prezenčnú listinu zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Z. K., okres S. s doposiaľ nestotožnenou osobou ručne prepísanou neznámou číslicou na číslicu „9“ v dátume konania obecného zastupiteľstva, ktorá mala v uvedenom trestnom konaní svedčiť v prospech obv. F. R. o tej skutočnosti, že obecné zastupiteľstvo sa skutočne dňa 09.04.2007 konalo a že tohto sa zúčastnil aj poslanec obecného zastupiteľstva N. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. K. č. XXX, čo mal potvrdiť svojim vlastnoručným podpisom, ktorý však nebol jeho vlastnoručný, ale napísaný neznámou osobou,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/78/2013 zo dňa 18.11.2013 bol obžalovaný F. R. podľa § 285 písm. c/ Tr. poriadku oslobodený spod obžaloby okresného prokurátora pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods.1 písm. a/ Tr. zákona, ktorý mal spáchať tak, že

- dňa 18.04.2011, v čase okolo 09.00 hod., na ulici O. číslo X v S., v budove Okresného súdu Prešov, po tom, ako si doposiaľ nezisteným spôsobom zadovážil prezenčnú listinu zo zasadnutia Obecného

zastupiteľstva obce Z. K., v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 33T/86/2010 prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Jána Garaja, advokáta zapísaného v zozname advokátov pod číslom 4271, Floriánova č. 2, Prešov, ako súčasť svojej obhajoby predložil túto prezenčnú listinu zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Z. K., okres S. s doposiaľ nestotožnenou osobou ručne prepísanou neznámou číslicou na číslo „9“ v dátume konania obecného zastupiteľstva, ktorá mala v uvedenom trestnom konaní svedčiť v prospech obv. F. R. o tej skutočnosti, že obecné zastupiteľstvo sa skutočne dňa 09.04.2007 konalo,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor ihneď po vyhlásení rozsudku, ktoré dodatočne odôvodnil tým, že súd svoje rozhodnutie opiera, za súčasného použitia zásady „in dubio pro reo“, o neexistencii priameho dôkazu o tom, že obhajca obžalovaného predložil listinu na jeho priamy pokyn. Má za to, že súd v súhrne zabezpečených dôkazov, aj napriek správnej konštatácii absencie priameho dôkazu, nezohľadnil sled nepriamych dôkazov a dokazovaním preukázanú existenciu motívu, ktorý existoval jedine na strane obžalovaného L. R., a tento jednoznačne vyplynul z vykonaného dokazovania (dosiahnutie oslobodzujúceho rozsudku v inom trestnom konaní). Zo samotnej podstaty vecí, ak je v trestnom konaní alebo inom konaní vedenom na súde predkladaný dôkaz advokátom splnomocneným na zastupovanie v tomto konaní, v prípade pozbavenia povinnosti mlčanlivosti osobou, ktorá splnomocnenie vystavila, nie je možné takýto priamy dôkaz, t. j. výsluch advokáta o tom, kým a za akých okolností bol dôkaz obstaraný, vykonať. Uvedené, pri neporušení zásady „v pochybnostiach v prospech obžalovaného“, je možné dostatočne objektivizovať len na základe ďalších, aj keď nepriamych, dôkazov a to pri vzájomnom posúdení, logickom vyhodnotení a pri súčasnej prezumpcii princípu, že advokácia pomáha uplatňovať ústavné právo fyzických osôb na obhajobu a chrániť ostatné práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, so zákonmi a všeobecne záväznými predpismi. Má za to, že vo veci sa súd v odôvodnení rozhodnutia nezaoberal otázkou, kto a za akých okolností mal prístup k danej prezenčnej listine na Obecnom zastupiteľstve obce Z. K., či táto osoba mala nejaký motív, aby vykonala zmenu na danej listine, a v prípade vykonania zmeny ani skutočnosťou, či táto pozmenená listina mala verifikovať určitú okolnosť, a ak áno, skutočnosťou, v čí prospech mala táto okolnosť svedčiť. Práve úvahy súdu v naznačenom smere v odôvodnení rozhodnutia súdu absentujú, keďže podľa jeho názoru by svedčali v neprospech obžalovaného, a viedli by k uznaniu jeho viny za obžalovaný skutok. Pri akceptácii daného záveru okresného súdu o neexistencii priameho dôkazu, ako podmienky pre vyslovenie odsudzujúceho výroku rozsudku, a to bez ohľadu na reťazec nepriamych dôkazov, v prípadoch, ak sú za stranu v súdnom konaní predkladané advokátom vykonávajúcim svoje zákonné povinnosti v rámci úkonov právnej pomoci a vystupujúcim vo vzťahu k súdu ako osoba konajúca, teda tá, ktorá predložila súdu nepravdivý resp. pozmenený dôkaz za klienta, pri súčasnom nezbavení povinnosti mlčanlivosti klientom vo vzťahu ku konajúcemu advokátovi, by bolo nutné vždy konštatovať existenciu dôvodných pochybností o totožnosti osoby, ktorá tento dôkaz v súdnom konaní predložila. S ohľadom na vyššie uvedené okolnosti má za preukázanú trestnoprávnu zodpovednosť, a preto navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania osobou na to oprávnenou krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku postupom podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods.1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania predchádzajúceho výrokom napadnutého rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolanie podľa § 371 ods.1, a zistil, že odvolanie je čiastočne dôvodné z dôvodu zistenia formálnej chyby vo výroku napadnutého rozsudku.

V rámci prieskumného konania odvolací súd nezistil žiadne podstatné chyby konania, v dôsledku ktorých by bolo nevyhnutné napadnutý rozsudok zrušiť. Konajúci súd totiž vykonal dokazovanie v súlade s pravidlami pre vykonanie dôkazov stanovenými procesným predpisom, obžalovaný mal možnosť sa k nim vyjadriť, navrhovať vykonanie dôkazov, mal tiež možnosť vypočúvať svedkov, a preto jeho právo na obhajobu bolo zachované. O zákonne vykonané dôkazy tak mohol konajúci súd opierať svoje skutkové a právne závery.

Skutkový stav konajúci súd ustálil na základe výpovedí obžalovaného, svedkov M. O. a V. S., ktoré boli podstatnými z pohľadu posúdenia doby vyhotovenia prezenčnej listiny zo zasadnutia obecného zastupiteľstva z 09.04.2007, na ktorej bol upravovaný dátum z 07.04.2007 na 09.04.2007, ako aj spornou prezenčnou listinou a ďalšími prezenčnými listinami z toho istého dňa. Z nich vyplynulo, že obecné zastupiteľstvo sa dňa 09.04.2007 konalo, tohto sa zúčastnili svedkovia M. O. a V. S., ktorí podpísali nejakú prezenčnú listinu, nepamätali si však, či podpísali spornú listinu alebo inú prezenčnú listinu, pričom podpisy stotožnili ako svoje. Obžalovaný L. R. tvrdil, že spornú prezenčnú listinu vyhotovil pred začiatkom obecného zastupiteľstva, na nej opravil dátum z 07.04.2007 na 09.04.2007 pred podpísaním svedkami, avšak potom vytlačil ďalšiu prezenčnú listinu so správnym dátum, ktorú dal podpísať obom členom obecného zastupiteľstva. Počas trestného stíhania, ktoré bolo na Okresnom súde Prešov vedené pod sp. zn. 33T/86/2010, sa prezenčné listiny dostali k obhajcovi, pričom obžalovaný nevedel uviesť, ktoré listiny mu odovzdal. Taktiež konajúci súd vykonal dôkaz prečítaním zápisnice z hlavného pojednávania dňa 18.04.2011, na ktorej obhajca JUDr. Garaj vo veci vedenej pod sp. zn. 33T/86/2010 predložil spornú prezenčnú listinu zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva Obce Z. K. s opraveným dátumom zo 07.04.2007 na 09.04.2007.

Okrem toho boli prečítané svedecké výpovede M. R., S. K., F. M., L. A. a Š. D., ktorí vypovedali iba k zvolávaniu obecného zastupiteľstva a k ich neúčasti na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 09.04.2007.

Na podklade takto vykonaného dokazovania konajúci súd vyvodil záver, že obžalovaný skutočne pozmenil dátum na prezenčnej listine zo zasadnutia obecného zastupiteľstva zo 07.04.2007 na 09.04.2007, ale nebolo preukázané, aby táto prezenčná listina osvedčovala stav, ktorý by nebol zhodný s realitou, keďže svedkovia M. O. a V. S. potvrdili zhodne s obžalovaným účasť na obecnom zastupiteľstve dňa 09.04.2007. Tieto závery odvolateľ ani nenamietal. Odvolací súd sa s nimi stotožnil. Vyhotovenie spornej listiny obžalovaným s pozmeneným dátumom vyplýva práve z jeho výpovede, pričom svedkovia S. a O. túto okolnosť nepotvrdili a ani nevyvrátili, keďže k podpísaniu spornej prezenčnej listiny sa s istotou vyjadriť nevedeli.

V ďalšom konajúci súd posudzoval, či spornú prezenčnú listinu predložil obhajca na základe pokynu obžalovaného L. R., pričom dospel k záveru, že zo žiadneho dôkazu nevyplývalo, aby obhajca predložil listinu v konaní pred súdom práve na pokyn obžalovaného. Na základe tejto dôkaznej situácie konajúci súd uzavrel, že v konaní nebolo dokázané, aby práve obžalovaný predložil ako súčasť svojej obhajoby v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 33T/86/2010 pozmenenú prezenčnú listinu zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva Obce Z. K. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Garaja.

Aj tento záver konajúceho súdu považuje odvolací súd za zodpovedajúci výsledkom vykonaného dokazovania. Z neho totiž nevyplývajú žiadne skutočnosti preukazujúce, aby práve na podnet obžalovaného L. R. bola prezenčná listina s pozmeneným dátumom predložená jeho obhajcom.

Z výsledkov vykonaného dokazovania možno vyvodiť, že obžalovaný s prezenčnou listinou, na ktorej pozmenil dátum zo 07.04.2007 na 09.04.2007, sám disponoval. Toto zistenie plynie nielen z výpovede obžalovaného, ktorý sa vyjadril, že prezenčnú listinu vyhotovil, ale aj z predloženej prezenčnej listiny z 09.04.2007 Obecným úradom Z. K. v trestnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 33T/86/2010, ktorá nie je totožná s prezenčnou listinou predloženou obhajcom obžalovaného v tomto súdnom konaní, z čoho možno usúdiť, že vyhotovenú prezenčnú listinu s opraveným dátumom si obžalovaný ponechal. Logicky potom vyznieva, že obhajca prezenčnú listinu, ktorú predkladal v súdnom konaní, mohol prevziať iba od obžalovaného, ktorý s ňou disponoval. Zistenia, že obžalovaný mal k dispozícii túto pozmenenú prezenčnú listinu a odovzdal ju obhajcovi, samé osebe nepostačujú pre záver, že túto listinu obžalovaný predložil v konaní pred súdom na účel použiť ju ako pravú prostredníctvom svojho obhajcu. V tomto smere dôkazy absentujú a odvolateľ nenavrhol vykonať dokazovanie.

V kontexte doposiaľ uvedeného odvolací súd poznamenáva, že objektívna stránka zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona spočíva v takom konaní, kedy páchatel' majúci vedomosť o nepravosti, teda sfalšovaní alebo pozmenení dôkazu, určeného k tomu, aby prispel k riadnemu skutkovému zisteniu stavu veci a následnému spravodlivému rozhodnutiu vo veci, takto sfalšovaný alebo pozmenený dôkaz predloží súdu s tým, aby bol tento súdom braný za dôkaz ako pravý. Na to, aby páchatel' svojím konaním naplnil uvedenú objektívnu stránku zločinu marenia spravodlivosti,

je teda potrebné preukázať, že došlo k sfaľšovaniu alebo k pozmeneniu dôkazu (taký dôkaz musí svojim obsahom deklarovať iný stav, ako sa odohral reálne, teda musí byť v rozhodných okolnostiach v príkrom rozpore s realitou), že páchatel' má o nepravosti dôkazu vedomosť a aj napriek tomu takýto dôkaz predloží v trestnom konaní alebo v konaní pred súdom sám alebo prostredníctvom inej osoby na jeho pokyn.

Argumentácia odvolateľa, že v posudzovanom prípade žalovaný skutok bol preukázaný obžalovanému nepriamymi dôkazmi, nemá svoj logický základ vo výsledkoch vykonaného dokazovania. Ani hodnotenie motívu konania (za akým účelom sa predkladala sporná listina a v čí prospech by mali okolnosti plynúce z nej svedčiť), ktorý by podľa názoru odvolateľa svedčil v neprospech obžalovaného, nemôže byť podkladom pre uznanie viny z predloženia dodatočne pozmenenej listiny obžalovaným v súdnom konaní, ak táto základná skutková okolnosť nie je dôkazmi, či priamymi alebo nepriamymi, bez dôvodných pochybností preukázaná. Je faktom, že obžalovaný sa takéhoto konania môže dopustiť aj prostredníctvom obhajcu, ktorý zastupuje jeho záujmy v trestnom konaní a teda v jeho mene okrem iného môže predkladať aj listinné dôkazy, avšak aj pri takomto priebehu skutkového deja sa musia všetky preukazované skutkové okolnosti opierať o výsledky vykonaného dokazovania. V posudzovanom prípade neexistujú priame dôkazy, ktoré by preukazovali, že obžalovaný dal pokyn na predloženie spornej listiny, a neexistuje ani taký rad nepriamych dôkazov, z ktorých by bolo možné vyvodiť záver, že obžalovaný dodatočne po podpísaní prezenčnej listiny z 07.04.2007 túto pozmenil a následne ju odovzdal obhajcovi za účelom jej predloženia v súdnom konaní, aby tak preukázal skutočnosť, ktoré sa neudiali. Konceptia hodnotenia nepriamych dôkazov odvolateľom je spochybnená aj tvrdením svedkov M. S. a M. O., že zasadnutie obecného zastupiteľstva sa dňa 09.04.2007 konalo, ktorá skutočnosť je v zhode s obsahom prezenčnej listiny predloženej obhajobou deklarujúcej prítomnosť poslancov na zasadnutí obecného zastupiteľstva.

Za danej dôkaznej situácie odvolací súd po zvážení všetkých okolností prípadu, najmä pre absenciu dôkazov preukazujúcich, aby obžalovaný dal pokyn svojmu obhajcovi na predloženie prezenčnej listiny v súdnom konaní, právny záver konajúceho súdu, že nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, považoval za vecne správny.

Odvolací súd po preskúmaní výroku napadnutého rozsudku ale zistil formálne pochybenie v napadnutom rozsudku. Konajúci súd oslobodil obžalovaného L. R. spod obžaloby prokurátora pre skutok právne posúdený ako zločin marenia spravodlivosti, ktorý však v napadnutom rozsudku vymedzil iba čiastočne bez textu

„ a že tohto sa zúčastnil aj poslanec obecného zastupiteľstva N. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. K. č. XXX, čo mal potvrdiť svojím vlastnoručným podpisom, ktorý však nebol jeho vlastnoručný, ale napísaný neznámou osobou“. Konajúci súd vypustenie časti skutku odôvodnil tým, že tvrdenie svedka S. z prípravného konania, že podpis na prezenčnej listine nie je jeho, nebolo preskúmateľné, keďže z jeho výpovede nevyplývalo, ku ktorému z podpisov sa vyjadroval.

Pri rozhodovaní o obžalobe má súd povinnosť zaoberať sa so všetkými skutkovými tvrdeniami na podklade hodnotenia vykonaného dokazovania. Skutkové okolnosti môže meniť na základe výsledkov zabezpečenej dôkaznej situácie v rozsahu zachovania totožnosti skutku, čo znamená, že musí sa zachovať buď konanie alebo jeho následok. Vypustená časť skutku nie je konaním obžalovaného, ale táto mala deklarovať motív jeho konania, preto nebol dôvod na zmenu skutkových okolností najmä za situácie, ak výsledky vykonaného dokazovania skôr preukazujú, že prezenčnú listinu podpísal aj svedok V. S., čo je v rozpore s tvrdením obžaloby.

V podstate z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil odvolanie prokurátora ako čiastočne dôvodné, na jeho podklade zrušil napadnutý rozsudok a vo veci rozhodol sám za účelom odstránenia formálnej chyby spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.